

Evaluatie Eikenprocessierups 2020

In het Plan van Aanpak 2021-2030 is opgenomen:

In de evaluatie komen de volgende onderdelen aan bod:

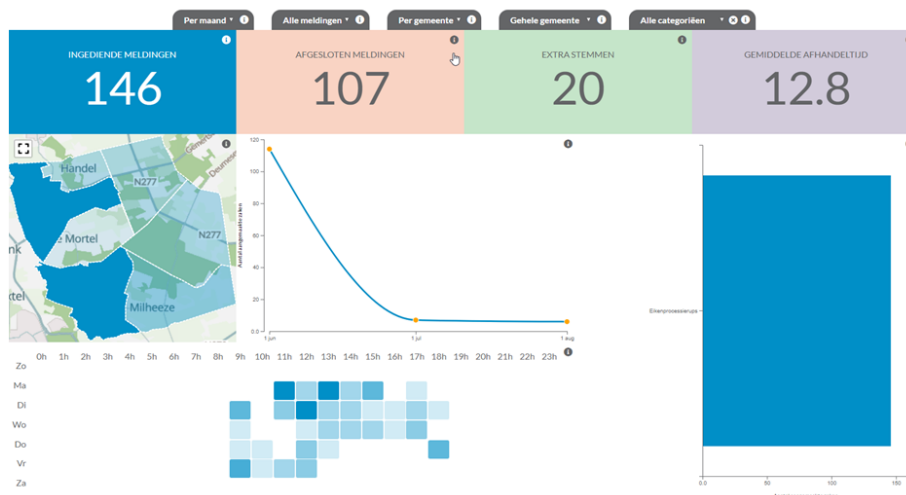
- Terugkijk op het afgelopen seizoen:
 - o Aantal meldingen
 - o Ervaringen overlast
 - o Aantal bomen gespoten
 - o Aantal bomen nesten verwijderd
 - o Genomen maatregelen
 - o Effect maatregelen
- Vooruitblik jaarlijkse aanpak:
 - o Is het haalbaar (zorgplicht) om minder te gaan spuiten?
 - o De aanpak voor vergroten biodiversiteit
- Kostenraming

Terugkijk op het afgelopen seizoen:

Aantal meldingen

In 2019 zijn er circa 700 meldingen binnen gekomen. In 2020 zijn er 332 meldingen binnen gekomen. Dat is een daling van 47% ten opzichte van vorig jaar. Waarschijnlijk liggen de volgende oorzaken daar aan ten grondslag:

1. Er is veel meer geïnvesteerd in de preventieve bestrijding;
2. Er zijn nestkasten opgehangen op locaties waar vervolgens nauwelijks klachten van zijn ontvangen;
3. Er is duidelijker gecommuniceerd wat we wanneer gaan doen;
4. Via Slimmelden was te zien waar al meldingen bekend waren, dat voorkwam dubbele meldingen;
5. Juni, de overlastmaand, was natter en minder winderig dan in 2019 waardoor de overlast minder was.
6. Mensen zijn door 2019 zelfredzamer geworden;
7. Veel mensen bleven door Corona thuis;

Overzicht uit Slim melden (25-08-2020)

Het aantal meldingen wijkt af (van 332) omdat Slimmelden niet direct beschikbaar was. Er staan nu nog meldingen open omdat het bijvoorbeeld provinciale bomen betreft, de melding wordt doorverwezen en melder ontvangt bericht van doorwijzing. Het aantal extra stemmen is een melding over dezelfde boom. Vanwege kinderziektes maar ook door het bundelen van werkzaamheden is de afhandeltijd 12,8 dagen.

Ervaringen overlast

Een voorzichtige conclusie is dat er minder overlast door inwoners ervaren is. Het KCC geeft aan dat de tientallen telefoontjes/mailtjes bij het KCC ook direct beantwoord (soms na ruggenspraak beleidsambtenaar) of via Slim Melden afgewerkt konden worden.

De toonzetting van de inwoners was vriendelijk, zakelijk en vaak kon men met hulp KCC zelf Slim Melden invullen.

In 2019 zijn er honderden telefoontjes/mailtjes bij het KCC doorgezet naar de beleidsambtenaar of er werd een MOR-melding gemaakt. De toonzetting van de inwoners was toen bezorgd, boos, ontevreden, klagen.

Aantal bomen gespoten

In 2020 is 43% van de inlandse eikenbomen bespoten. Er is door de aannemer heel vroeg in het jaar gespoten. Het effect is dit jaar heel goed geweest. Er waren nauwelijks nesten aanwezig in de bespoten lanen.

Een goed voorbeeld is de Weijer. Daar zijn enkele bomen in de straat bespoten, de meeste niet. De bespoten bomen hebben geen nesten, de onbespoten bomen zitten vol met nesten.

In de effectiviteit is er geen verschil gezien tussen Xentari en Nematoden.

Aantal bomen nesten verwijderd

Er zijn uit ca 1.100 bomen nesten verwijderd.

Genomen maatregelen

- Er zijn circa 500 nestkasten opgehangen. Op die locaties is niet gespoten. Op slechts een enkele locatie hebben we alsnog curatief bestreden. Over de meeste locaties hebben we geen meldingen ontvangen. Of er wel of geen nesten aanwezig waren is niet onderzocht. De PR is goed geweest. Er zijn al aanvragen gedaan voor volgend jaar.
- Storix, monitoringskasten met 'levende' EPRnesten. De rapportage van de Storix verwachten we in het voorjaar van 2021. De PR is goed geweest.
- Inzet Stika, wordt Stimuleringsregeling Landschap. De gemeente gaat in september een brief versturen naar eigenaren van grond binnen 50 meter van eikenboomlanen. Het doel is om in de directe omgeving van de eikenlanen meer biodiversiteit te realiseren ten behoeve van natuurlijk beheer.

Effect maatregelen

Dit is moeilijk aan te geven. Er wordt niet gemonitord en er is ook geen nulmeting verricht. In het plan van aanpak is hiervoor vanaf 2026 jaarlijks een bedrag van € 12.500 gereserveerd.

De bevindingen vanuit Storix worden in het voorjaar van 2021 verwacht.

Valkuil in 2020, leermoment voor 2021

Ongewenste aanpak door bewoners

Door de schrik van 2020 hebben mensen dit jaar de behoefte gehad om zelf maatregelen te nemen.

Via Facebook kwam het bericht dat het wikkelen van folie rondom de boomstammen een goed middel zou zijn tegen rupsen. Veel bomen werden vol gehangen. Het heeft de gemeente circa € 4.000,- extra gekost om dat te laten verwijderen. Voor komend jaar wordt, via regulier communicatiekanalen, extra aandacht besteed aan (on)gewenste inzet van inwoners.

In de nacht spuiten

Op plaatsen waar Nematoden zijn gespoten is in de nacht gespoten. Dit omdat Nematoden niet tegen UV-licht kunnen. Ondanks dat het wel op de website en Facebook heeft gestaan waren er diverse inwoners erg geschrokken. Met name in Bakel heeft dit tot onrust geleid, mogelijk in combinatie met de stress van Corona.

Leerpunten

1. Eerder besluiten

Door de late besluitvorming in 2020 was het niet mogelijk om tijdig aannemers te contracteren. Daardoor was het niet mogelijk om een gerichte communicatiestrategie op te zetten. Door de besluitvorming voor 2021 in 2020 te nemen kan de communicatie veel eerder opgestart worden. En wordt onrust over onder andere nachtelijk spuiten eerder weggenomen. Daarnaast kunnen we dan ook beter inspelen op trends die via Facebook de ronde gaan om ongewenst eigen initiatief van inwoners tegen te gaan.

2. Overige zaken/problemen

In 2020 is de applicatie Slimmelden opgestart. Helaas kwam dit pas enigszins beschikbaar toen de eikenprocessierupsmeldingen al binnen kwamen. Daardoor hebben tijdens de uitvoering de kinderziektes van Slimmelden moeten omzeilen en oplossen. Dat is lastig geweest in de uitvoering. Slimmelden is daarnaast niet goed uitgerust voor communicatie met de aannemer, daar is nog een verbeterslag in te slaan.

Vooruitblik jaarlijkse aanpak:

Is het haalbaar (zorgplicht) om minder te gaan spuiten?

In het plan van aanpak is voorzien om in 2021 40% van de bomen te bespuiten uitgaande van de ambitieuze variant. Dit lijkt haalbaar.

Circa 9.000 bomen (35%) geschatte kosten op basis van prijspeil 2020: € 60.000,- (incl. garantie)

- Alle inlandse eiken binnen de kernen
- Alle inlandse eiken in wijk 1 (snoeiprogramma)
- Alle eiken op locaties met veel nesten in 2020

De aanpak voor vergroten biodiversiteit

De aanpak voor 2021 wordt uitgewerkt zodra het budget duidelijk is. De aanpak is afhankelijk van het beschikbare budget.

Enkele ervaringen intern

Ervaringen SD/GGD

SD had op 22 september een bijeenkomst met de huisartsen.

Huisartsen hebben nauwelijks vragen gekregen. Bijna geen klachten op het spreekuur en/of vragen bij de assistentes. Ze hadden het idee dat er massaal gespoten was. Door SD is uitgelegd dat de gemeente de communicatie anders aangepakt heeft en dat de meldingen via de interactieve kaart gaan. Lof vanuit de huisartsen.

Ervaringen KCC Informatie en communicatie

Zeer tevreden over de beschikbaarheid van goede informatie zowel vooraf als tijdens het eikenprocessiezeizoen zodat inwoners geïnformeerd konden worden over wat ze konden verwachten tav de bestrijding en aanpak eikenprocessierups. Wekelijks bijgepraat door beleidsmedewerker. Goede ondersteuning bij meer complexere vragen.

Systeem

Slim melden: het systeem is goed in te vullen tijdens een telefoongesprek. Geeft inwoners informatie over de bestrijding.

Conclusie KCC

De informatie en communicatie vanuit backoffice was goed en het systeem Slim Melden werkte prima. Daardoor veel minder vragen van inwoners en de vragen konden beantwoord worden door het KCC. KCC.

Overzicht kosten

Kosten in 2020 per 20200903

Methode	Kosten geraamd	Kosten daadwerkelijk	Maatregelen/ aantal eiken		Kosten volgens plan van aanpak 2021 (ambitieuus)
Preventief bestrijden	€ 91.000*	€ 73.500	11.210 bomen = 43%		€ 60.000
Curatief bestrijden	€ 58.500	€ 55.000	1100 bomen		€ 55.000
Diversen		€ 4.000	infoborden, afzetborden		
Natuurlijke beheersing	€ 22.500	€ 20.400	Nestkasten opgehangen Storix monitoringskast en		€ 30.000
Totale kosten	€ 172.000	€ 152.900			€ 145.000

*60% van de bomen preventief spuiten

	Beschikbaar budget 2020	Kosten volgend plan van aanpak 2021 (variant ambitieuus)
Beschikbaar budget EPR	35.000	35.000
Extra middelen	137.000	
Daadwerkelijke kosten/Geraamde kosten	152.900	145.000
Benodigd budget	-/- 19.100	110.000

Spuiten 2021

Circa 9.000 bomen (35%) geschatte kosten op basis van prijspeil 2020: € 60.000,-

Curatief 2021

Circa geschatte kosten € 60.000,-

Natuurlijke beheersing

Geschatte kosten € 50.000,-